MOR ÇATI KADIN SIĞINAĞI VAKFI

CINSEL ŞIDDETI DILE GETIRMEK GÜÇ AMA MÜMKÜN

Cinsel Şiddet Nedir?

Cinselliğin kontrol etmek, denetlemek, küçük düşürmek, aşağılamak ve cezalandırmak amacıyla bir şiddet aracı olarak kullanılmasına "cinsel şiddet" denir. Kadınlara kocaları, babaları, diğer erkek akrabaları, partnerleri, erkek arkadaşları, iş hayatındaki erkekler vs cinsel şiddet uygulayabilmektedirler. Bu erkeklerin büyük çoğunluğu ise, sanılanın aksine, kadınların tanımadığı erkekler değil iyi tanıdıkları ve güvendikleri erkeklerdir.

Cinsel Şiddet Biçimleri:

- Tecavüz etmek.
- Sözle veya fiziksel yolla taciz etmek.
- Cinsel ilişkiye girmeye zorlamak.
- İstemediği cinsel pozisyonlara zorlamak.
- "Hayır" dendiğini duymazdan gelmek.
- Rızası olmadığı halde hoyratça ve acıtarak cinsel ilişkiye girmek.
- Zorla ilaç, alkol veya uyuşturucu madde kullandırarak cinsel iliskiye zorlamak.
- İstemediği şekillerde, istemediği zamanlarda cinsel ilişkiye girmeye zorlamak, cinsel bölgelere dokunmak.
- Cinselliği bir ceza/ödül yöntemi olarak kullanmak.
- Kadın bedenini ve cinselliğini aşağılayacak şekilde konuşmak.
- Teşhircilik yapmak, pornografik görüntüler izlemeye zorlamak.

- Sürekli takip ederek telefon, internet gibi teknolojik araçlarla cinsel içerikli materyaller ya da konuşmalarla rahatsız etmek.
- Onay almadan, çıplak ve cinsellik içeren görüntüler çekmek ve cinsel içerikli görüntüleri yaymak veya yaymakla tehdit etmek.
- Başka kişilerle cinsel ilişkiye girmeye zorlamak.
- Seks işçiliğine zorlamak.
- Başka kişilerle cinsel ilişkiye girerken seyretmeye veya seyredilmeye zorlamak.
- Cinselliği kendi zevkine yönelik yaşamak, kadının ihtiyaç ve beklentilerini görmezden gelmek.

Cinsel şiddet biçimleri Türk Ceza Kanunu'nda (TCK) ise; cinsel taciz, cinsel saldırı ve nitelikli cinsel saldırı şeklinde tanımlanmaktadır.

Cinsel Taciz Nedir?

Sözle, gözle, vücut diliyle, posta veya elektronik haberleşme araçlarıyla gerçekleştirilen, cinsel olarak rahatsız eden davranışların tamamı cinsel tacizdir. Laf atmak, istenmediği halde cinsel içerikli konuşmalar yapmak, öpücük atmak, cinselliği çağrıştıracak eşyalar göndermek vb davranışlar, cinsel tacizdir.

Cinsel Saldırı Nedir?

Rızası olmaksızın elleme, dokunma, sarılma gibi vücut dokunulmazlığını ihlal eden davranışların tamamı cinsel saldırıdır.

Tecavüz (Nitelikli Cinsel Saldırı) Nedir?

Kadının rızası ve isteği dışında, vücuduna herhangi bir cisim veya organ aracılığıyla vajinal, oral, anal yoldan gerçekleşen her türlü saldırı tecavüzdür. Aynı anda kadın hakarete uğrayabilir, aşağılanabilir darp edilebilir, korkutulabilir ve/veya tehdit edilebilir. Kadınlar uyuşturucu, ilaç gibi maddelerle uyutularak, bayıltılarak; bilinç durumunun açık, rıza göstermelerinin mümkün olmadığı zamanlarda da tecavüze maruz kalabilmektedirler. Tecavüzün her biçimi kadının bedensel bütünlüğünü ihlal eden travmatik bir saldırıdır.

UNUTMAYIN Cinsel şiddetin sorumlusu cinsel şiddet uygulayandır. Sizin yaptığınız ya da yapmadığınız herhangi bir eylem cinsel şiddetin nedeni olmaz!

Cinsel Şiddete Uğrayan Bir Kadın Sonrasında Neler Yaşar?

Cinsel şiddetin, maruz kalan kişi üzerinde kısa ve uzun vadeli olumsuz fiziksel, psikolojik ve sosyal etkileri olabilir. Bunlar:

Fiziksel olarak

- Yaralanma ve sakat kalma
- Rahim yırtılması, cinsel organlarda hasar, iltihaplanma gibi jinekolojik komplikasyonlar
- AIDS/HIV, HPV gibi cinsel yolla bulaşan hastalıklar
- İstenmeyen gebelikler
- İdrar yolu iltihaplanmaları

Psikolojik olarak

- Şok (Duygusal hissizlik ve tepki verememe)
- İnkar (Hiçbir şey olmamış gibi davranma)
- Korku (Tekrar bulur, intikam alır düşüncesi)
- Suçluluk (Acaba ben mi sebep oldum? Neyi farklı yapabilirdim?)
- Utanç (Bu benim utancım, herkes ne düşünür?)
- Sık sık ağlama ya da hiç ağlayamama
- Güvensizlik ("Bir daha hiçbir erkeğe güvenemem, hiç kimseyle yalnız kalamam...")
- Endişe (Sürekli kötü bir şey olacakmış gibi tetikte hissetme hali)
- İçe kapanma (Kimse ile konuşmak istememe, dışarı çıkmayı istememe, yalnız kalmayı isteme)
- Uyku bozuklukları, olayı ve bazı görüntüleri tekrar tekrar hatırlama, tetikleyiciler karsısında olayı yeniden yasama, duygusal olarak yabancılasma ve uzaklasma hissi,
- Üzüntü, mutsuzluk, çaresizlik hissi
- İntihar düşüncesi ve teşebbüssü
- Duyqusal olarak yabancılaşma ve uzaklaşma hissi
- Yoğun öfke duygusu (bazen intikam hayalleri)
- Özgüvenle ilgili zorluklar yaşama
- Cinsellikle ilgili zorluklar yaşama, cinsel isteksizlik hissetme, olabilir

Sosyal olarak

- İş hayatında, aile ve arkadaş ilişkilerinde gerginlik yaşama ve ilişkilerinin bozulması
- Bazı ortamlara girmekle ilgili korku ve çekince hissetmek yalnızlaşmak ve içe kapanmak

Cinsel şiddete maruz kaldıktan sonra fiziksel ve ruhsal olarak toparlanmak inişli çıkışlı bir süreçtir. Aylar, hatta yıllar sürebilir. Özellikle ilk birkaç haftadan sonra bu iniş çıkışlar daha da belirginleşir. Gün içinde duygu ve düşünceleriniz sıklıkla değişebilir. Bu süreçte, üzüntü, suçluluk, öfke, utanç en yaygın yaşanan duygulardır. Bazı anlar sakin, bazı anlar yoğun yaşanır. Duygu ve düşünceleriniz, özellikle olayı hatırlatan tetikleyiciler karşısında, aniden ve yoğun şekilde değişebilir. Tam her şey yoluna giriyor derken, ufacık bir tetiklenme sizi ilk güne geri götürebilir. Bu sebepten, "Hayatım hiç bir zaman normale dönemeyecek" ya da "Deliriyorum, daha fazla dayanamayacağım" duygularını yaşayabilirsiniz.

UNUTMAYIN Bu süreçler, travmaların doğal seyridir ve endişelenecek bir durum yoktur. Zaman içinde, hayatınızın kontrolünü yeniden ele alabileceğiniz günler gelecektir. Bunları yaşadığınız süre içinde, güvenebileceğiniz ve sizi yargılamayacak kişi ve kurumlardan destek alabilmeniz çok önemlidir. Aldığınız destekler, yalnız olmadığınızı ve "delirmediğinizi" hissetmenizi sağlayacaktır. İmkânınız olduğu takdirde cinsel şiddet konusunda uzman bir psikolog ve/veya psikiyatristten destek almak bu zor dönemi atlatmanıza yardımcı olabilir.

Tecavüze Uğradığınızda Neler Yapabilirsiniz?

Tecavüze uğramışsanız ve **şikayetçi olmak istiyorsanız**, yasal süreçlerin başlayabilmesi için hemen olayın meydana geldiği yerdeki polis karakoluna ya da mesai saatleri içindeyse bir dilekçeyle cumhuriyet savcılığına başvurmanız gerekir. Savcılıkta, adli tıbba ya da devlet hastanesine sevkinizi, böylece zaman geçirmeden fiziki ve psikolojik muayenenizin yapılmasını talep etmelisiniz. Bir başka seçenek de en yakın yerdeki hastaneye başvurarak doğrudan muayenenizin yapılmasını talep etmek, aynı zamanda hastane polisine durumu anlatmaktır. Ancak eşiniz tarafından tecavüze maruz kalmışsanız şikâyet hakkınızı olaydan itibaren 6 ay içerisinde kullanmalısınız aksi halde şikâyet hakkınız düşer.

Tecavüze ilişkin deliller, çoğunlukla fiziksel deliller oldukları için çok hızlı kaybolabilirler. **Yasal yollara başvurmak konusunda henüz kesin karar vermemiş bile olsanız**, bir sağlık kurumuna başvurarak muayenenizin yapılmasını ve delillerin kayıt altına alınmasını sağlayabilirsiniz. Yasal yollara başvurmak konusunda henüz karar vermediğinizi doktorunuzla da paylasın.

Tecavüz Delillerinin Kaybolmaması İçin Nelere Dikkat Etmek Gerekir?

- Muayeneniz yapılmadan önce banyo yapmayın.
- Eğer oral yoldan bir zorlama olduysa dişlerinizi fırçalamayın.
- Çamaşırlarınızı yıkamayın.
- Muayeneniz sırasında, olay esnasında üzerinizde olan kıyafetlerinizin paketlenerek kayıt altına alınması, kıl, kan ve sperm örneklerinin dikkatlice alınması, tırnak içindeki bulgulardan örneklerin alınması, vücudunuzun ilgili bölgelerinin fotoğrafının çekilmesi ve duruma göre başka işlemlerin dikkatlice yapılması gerekmektedir.
- Tecavüz suçu, genellikle dört duvar arasında ve tanıkların bulunmadığı ortamlarda işlendiğinden, delillerin dikkatlice araştırılarak muhafaza edilmesi çok önemlidir. Tecavüz esnasında, orantısız güç kullanımı ve sindirmeye yönelik tehditler nedeniyle, faille fiziksel bir mücadeleye girişmemiş olabiliriniz dolayısıyla vücudunuzda şiddete maruz kaldığınızı gösterecek herhangi bir darp/cebir izi olmayabilir. Bu durumda failin sizinle zorla birlikte olduğunu adli makamlar önünde ispatlamanız güç olacağı için ilgili sağlık kurumundan mutlaka psikolojik muayenenizin yapılmasını talep etmelisiniz. Çünkü tecavüz sonrasında yaşanan "travma sonrası stres bozukluğu" gibi tanılar, uzman hekim tarafından kolaylıkla saptanarak kayıt altına alınabilir. Gittiğiniz sağlık kurumunda başvurunuzun kayıtlara geçmesi ve adli tıptan konsültasyon yapılması konusunda ısrarcı olun. 2014 yılında TCK'da yapılan değişiklik nedeniyle mahkemeler ve savcılıklar

adli tıp kurumuna sevkinizi sağlamayabilir. Bireysel olarak İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalına başvurarak, belli bir ücret karşılığında fiziksel ve psikolojik muayenenizin yapılmasını isteyerek tecavüze uğradığınıza ilişkin adli tıp raporu alabilirsiniz.

Tecavüz sonrası başvurduğunuz sağlık kurumundaki uzman hekimden cinsel yolla bulaşan hastalıklardan korunmak için gerekli ilaçların verilmesini talep edebilirsiniz. Bu ilaçların tecavüz sonrasında, en geç ilk 72 saat içinde alınmasının daha etkili olduğu bilinmektedir.

Tecavüz Sonucunda Hamile Kaldıysanız

Tıbbi bir zorunluluk bulunmadığı durumda yasal kürtaj süresi 10 haftadır. Ancak Türk Ceza Kanunu'nun 99. Maddesi'ne göre, tecavüz sonucu hamile kalınmışsa ve hamilelik 20 haftayı aşmamışsa, kürtaj yapılabilmektedir. Dolayısıyla, yasal süreyi geçirmemek kaydıyla hastane ortamında uzman hekimlerce hamileliğinizin sona erdirilmesini sağlayabilirsiniz. Hastaneler, savcılık veya hakim izin alınması gerektiğini söyleyerek veya başkaca keyfi uygulamalar nedeniyle ücretsiz ve güvenli kürtaj olma talebinizi reddedebilirler. Hastanelerin kürtaj olma talebinizi sözlü olarak reddetmesi halinde mutlaka hastane yönetimine hitaben yazılı bir talepte bulunun ve bu konuda size destek sağlayabilecek kurumlar (Kadın örgütleri, ŞÖNİM, tabipler birliği, baro vb.) ile iletişime geçin. Eğer savcılığa tecavüze uğradığınıza dair şikâyette bulunmuşsanız, şikâyetinize ilişkin ifade, dilekçe, soruşturma numarası gibi bilgi ve belgeleri, kürtaj olma talebinize ilişkin dilekçenize ekleyerek hastane yönetimine sunun.

Cinsel Taciz ya da Cinsel Saldırıya Uğradığınızda Neler Yapabilirsiniz?

- Cinsel taciz ve cinsel saldırı suçları şikâyete bağlı suçlardır. Olayı ve faili öğrendiğiniz tarihten itibaren **6 ay** içinde şikâyet edebilirsiniz. 6 ay içinde şikayetçi olmadığınız zaman şikâyet hakkınızı kaybedersiniz.
- Doğrudan olayın olduğu yerdeki karakola (karakol yoksa jandarmaya) veya savcılığa başvurarak şikayetçi olabilirsiniz.
- Cinsel taciz suçu, e-posta, posta ya da sms göndererek işlenmişse, gelen e-posta, posta ve mesajları (yani kanıt olabilecek her seyi) yok etmeyin ve saklayın.
- Cinsel saldırı sokakta gerçekleşmişse, kamera kayıtları olması muhtemel yerlerden kamera kayıtlarını almaya çalışın. Bu kayıtları, savcılığa veya karakola/jandarma komutanlığına delil olarak sunun.

Cinsel Şiddetle İlgili Yanlışlar

1. Benim başıma gelmez.

Yanlıs. Cinsel şiddet her kadının başına, her yerde, her zaman gelebilir.

2. Kadınlar kıyafetleri, davranışları, alkol ve madde kullanımları ile tecavüze ve cinsel tacize davetiye cıkartabilirler.

Yanlış. Tecavüz ve cinsel taciz suçunda tek bir suçlu vardır. O da tecavüz ve taciz eden kişi. Cinsel şiddetin kadınların kıyafetleri, davranışları, alkol ve madde kullanımlarının neden olduğu önyargısı, cinsellik ve şehvetle bir ilgisi olduğu varsayımından kaynaklanır. Bu varsayım yanlıştır.

3. Tecavüz ve cinsel taciz, cinsel doyumsuzluk ve şehvetle ilgilidir.

Yanlış. Tecavüz ve cinsel tacizin cinsel şehvetle bir bağlantısı yoktur. Cinsellik sadece bir araçtır. Asıl amaç, güç göstermek ve mutlak kontrol sağlamaktır.

4. Evli veya ilişki yaşayan çiftler arasında cinsel şiddet olamaz.

Yanlış. Tarafların her ilişkide ve ilişkinin her aşamasında cinselliği istememe, cinsel ilişki sırasında istenmeyen cinsel davranışları kabul etmeme ve dur deme hakları vardır. Evli olmaları veya ilişki yaşıyor olmaları bu haklarını ellerinden almaz.

5. Tecavüzcüler ve cinsel tacizde bulunanlar genellikle eğitimsiz, yoksul ve suça eğilimli insanlardır.

Yanlış. Tecavüzcüler ve tacizciler her türlü sosyoekonomik seviyeden, meslek grubundan, eğitim seviyesinden ve yaştan erkekler olabilirler.

6. Tecavüzcüler genellikle kadının tanımadığı, ona sokağın karanlık köşelerinde pusu kurmus insanlardır.

Yanlış. Amerika Birleşik Devletleri Adalet İstatistikleri Bürosu'nun 2005-2010 yıllarını kapsayan araştırmasına göre tecavüz vakalarının yüzde 78'i tecavüz eden kişi kadının akrabası, partneri, samimi yakını, tanıdığı veya bir şekilde güvendiği bir insandır.

7. Tecavüzcülerin ve tacizcilerin psikolojik sorunları vardır.

Yanlış. Tecavüzcülerin ve tacizcilerin çoğunluğunun geçmiş sabıka kaydı veya psikiyatrik öyküsü yoktur. Tecavüz ve taciz, bilinçli bir şeklinde karar verilen ve tercih edilen bir davranıştır.

1. http://www.bjs.gov/index.cfm?ty=pbdetail&iid=4594

- 8. Kadınlar tecavüz ve taciz konusunda sıklıkla yalan söyler ve iftira atarlar.
  - Yanlış. Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan bir araştırmaya göre, cinsel suçlarla ilgili yalan söyleme oranı, diğer suçlarla ilgili yalan söyleme oranına göre çok farklı değildir. Bu oran yüzde 5.9'dur.²
- 9. "Gerçekten" tecavüze uğrayan kadın direnir, karşı koyar, bağırır. Bunları yapmamışsa kadın da tecavüze rıza göstermiş demektir.

Yanlış. Direnmek ve karşı koymak tecavüze uğrayan kadının gösterebileceği tepkilerden sadece bir tanesidir. Tecavüzde psikolojik ve fiziksel güç dengesizliği vardır ve kadının başka türlü tepkiler vermiş olması tecavüzü onayladığı anlamına gelmez. Bazen direnmek tecavüzcüyü kızdırır, tecavüzün şiddetini ve süresini arttırır; bu nedenle direnmemek daha doğru bir hayatta kalma stratejisi olabilmektedir. Bazen de korku ve şok kadının donmasına ve hiçbir eylemde bulunamamasına yol açar. Tecavüzde kadının direnmesi değil, beyanı esas alınmalıdır.

10. "Gerçekten" tecavüze uğrayan kadın, bunu polise bildirir ve şikâyetçi olur.

Yanlış. Cinsel suçların sadece küçük bir bölümü adli kurumlara intikal eder. Bunun çeşitli sebepleri vardır. Bu sebepler: yaşananları tekrar tekrar anlatarak olayı yeniden yaşamak istememek, şikâyet halinde tecavüzcünün intikam alacağından korkmak, anlattıklarına inanılmayacağından çekinmek, suçlanacağından korkmak, utanç, şok, tecavüzcünün sorumlu tutulmayacağını düşünmek, adli birimlere ve adalet sistemine güvenmemek, ailenin ve çevrenin tepkilerinden korkmak şeklinde özetlenebilir.

11. "Gerçekten" tecavüze uğrayan kadın yaşadıklarını sakin sakin anlatmaz; ağlar, çığlık atar, deliye dönmüş gibi olur.

Yanlış. Kadınlar tecavüz sonrasında çeşitli şekillerde davranabilirler. Bu davranışlar, sakin kalmaktan deliye dönmüş gibi olmaya kadar uzanan geniş bir yelpaze içinde yer alır. İçe kapanma, duygusal uyuşma ve hissizlik, inkâr, öfke, sürekli anlatma, hiç anlatmama, şok en sık rastlanan tepkilerdir. Tecavüz, kısa ve uzun vadeli etkileri olan ağır bir travmadır.

 $[\]textbf{2.} \ \text{http://www.icdv.idaho.gov/conference/handouts/False-Allegations.pdf}$

12. Tecavüze uğrayan bir kadının yaşadıklarını atlatması için yapması gereken en doğru şey, tecavüz hiç olmamış gibi davranmak, unutmak ve bir an önce normal hayatına dönmektir. Çevresi de ona bu konuyu hatırlatmamalıdır.

Yanlış. Tecavüz ağır bir travmadır. Her travmada olduğu gibi en az bir yıllık bir toparlanma süresi vardır. Kadının bu süre içinde yargılanmadan dinlenmesi, anlattıklarına inanılması ve desteklenmesi çok önemlidir. Toparlanma sürecini yöneten kadının kendisi olmalıdır. Psikolojik ve fiziksel ihtiyaçlarını sormak fakat istediği zamanda istediği kadar anlatmasını teşvik etmek, konuşmak istemediğinde ise saygı duymak, çevresindekilerin kadına verebilecekleri en önemli destektir. Toparlanma sürecinin uzun ve inişli çıkışlı olduğu da unutulmamalıdır.

Katip Mustafa Çelebi Mahallesi Anadolu Sokak No: 23 Beyoğlu / İstanbul Tel: 0212 292 52 31 - 0212 292 52 32

Faks: 0212 292 52 33

E-posta: morcati@morcati.org.tr www.morcati.org.tr